

Sv. Katarína Sienská

Plinio de Oliveira

26. apríla 2020 ✝ Svätec týždňa ✝ Svätec na apríl

Životopisné údaje:

Katarína zo Sieny (1347 – 1380) sa narodila 25. marca v talianskej Siene, ako dieťa z dvadsaťdruhej rodiny farbiča vlny. Vo veku šiestich rokov začala mať mystické zjavenia, ktoré pokračovali počas jej života. Odolala snahám rodičov, ktorí chceli, aby sa vydala. Keď mala šesťnásť rokov, stala sa členkou tretieho rádu dominikánskej rodiny. Jej spovedníkom a životopiscom bol blahoslavený Raymond z Capua.

Počas avignonského zajatia vyzvala pápeža Gregora XI., aby opustil Avignon a vrátil sa do Ríma, čo aj v roku

1377 urobil. Neváhala pokarhať ani ďalšieho pápeža, Urbana VI., ktorý jej napomenutia akceptoval. Zomrela 29. apríla 1380, kanonizovaná bola v roku 1461 a v roku 1939 bola vyhlásená za patrónku Talianska.

Komentár prof. Plinia:

Sv. Katarína zo Sieny bola laička a jednou z najväčších svätcov 14. storočia.

Jej duchovným vodcom bol blahoslavený Raymond z Capuy, ktorý o jej živote napísal krásnu knihu. Máme teda históriu svätice napísanú iným svätým; históriu kajúcnice z pera jej spovedníka. Nie je to častý jav. Čítal som túto biografiiu a je skutočne úžasná.

Koncom 14. storočia sa už aj beztak zlá situácia Cirkvi stala tragickou. Pred koncom stredoveku sa začal šíriť vírus humanizmu a renesancie, ktorý splodil monštrum protestantizmu.

V Cirkvi neboli herézy, ale prekviatali rôzne druhy nekalých praktík zo strany duchovných. Benediktínsky rád, ktorý kedysi bol pilierom Cirkvi, sa nachádzal v stave úpadku. Opáti využívali svoje postavenie a privilégiá na to, aby žili ako veľkí páni. Namiesto toho, aby svojim rehoľníkom poskytovali pokoj a stabilitu, ktoré zabezpečujú slobodu od svetských statkov, poskytovali tieto kláštory pravý opak: život v nadbytku, ktorý bol porušením pravidiel sv. Benedikta. Benediktínske pravidlo vyžaduje okázalosť a bohatstvo iba pre bohoslužbu a pre Cirkev, ale od mníchov vyžaduje jednoduchosť a prostotu. V tom čase však oddávanie sa pozemským pôžitkom zo strany mníchov bolo príliš častým javom.

Svetské [či diecézne] duchovenstvo bolo ešte dekadentnejšie než duchovenstvo rehoľné [kňazi a biskupi z rehoľných rádov]. Choroba sa rozšírila až k samotnej hlave Cirkvi: ku kardinálom a dokonca aj k pápežovi. Z toho sa zrodila vnútorná schizma Cirkvi. Určitú dobu existoval pápež plus dvaja anti-pápeži, čo vytváralo medzi ľuďmi taký zmätok, že dokonca aj sväté osoby poslúchali anti-pápežov.

A čo bolo ešte horšie, pápeži boli v Avignone, vo francúzskom meste, ktoré patrilo pápežom, ale boli tam pod nadvládou francúzskych kráľov. Dobrým katolíkom chýbala prítomnosť pápeža v Ríme, ktorý bol taký opustený, že vnútri kostolov často spásaval dobytok vysokú trávu, ktorá tam vyrástla. To poukazuje na dekadentnú situáciu v centre kresťanstva.

Práve v tejto dobe božská Prozreteľnosť povolala laičku, napoly rehoľníčku, ktorá žila ako pustovníčka v dome svojho otca. Priťahovala nasledovateľov, ktorí s ňou rozprávali neraz až do neskorých večerných hodín. Diskutovala s nimi o udalostiach doby a poučovala ich. Stali sa nadšenými žiakmi sv. Kataríny. Bola veľmi inteligentná a hovorila plynule a veľmi dobre. Vedela, ako má k týmto osobám pristupovať, aj keď hovorila o ťažkých veciach, ktoré potrebovali počuť.

Taktiež si písala s niekoľkými pápežmi, vedela ich nasmerovať a odovzdávala im mystické zjavenia, ktoré dostala ohľadom budúcnosti. Vo svojej dobe zohrala veľmi dôležitú rolu. Napríklad bola vybratá za sprostredkovateľa v spore medzi mestom Florencia a pápežom Gregorom XI. Neskôr sa stretla s pápežom v Avignone a vyzvala ho, aby sa vrátil do Ríma, čo aj v roku 1377 urobil. Taktiež silne podporovala krížovú výpravu, ktorú zvolal proti Turkom. Keď za vlády Urbana VI. došlo k rozkolu, verejne podporovala tohto pápeža a v súkromnej korešpondencii ho často napomínala.

To všetko jej prinieslo veľkú slávu a značný vplyv na pápežstvo. Takže už chápete, aký blahodarný vplyv musela mať vo svojej dobe na kresťanstvo. Neúnavne pracovala na znovuzjednotení Cirkvi a vďaka jej vplyvu sa pápež Gregor XI. vrátil do Ríma, čo bol veľký krok k ukončeniu všeobecného zmätku.

Okrem toho to bola veľmi vlúdna žena, ktorá rada obdarúvala svojich priateľov. Dávala im kvety a kríže – veľmi vyvážená kombinácia. Kvety ich potešili a kríže im pripomínali utrpenie, ktoré musia znášať pri napodobňovaní nášho Pána. S veľkým nadšením hovorila o odpustkoch a vždy nabádala svojich priateľov, aby ich získavali.

Čo je to odpustok? Keď človek spácha hriech, ten má dva dôsledky: prvým je morálne previnenie a druhým zodpovedajúci trest, ktorý za to treba odpykať. Od morálnej viny za hriech oslobodzuje odpustenie, ktoré kňaz udeľuje vo sviatostiach pokánia alebo posledného pomazania. Trest za hriech, ktorý si treba odpykať, však zostáva. Keď kňazi ešte neboli takí liberálni, svojim kajúcnikom obvykle ukladali prísne pokánie. Tieto skutky kajúcnosti veľmi pomáhali zmiernovať trest za hriech. Dnes, keď kňaz za pokánie udeľuje čoraz miernejšie pokuty, zostáva na odpykanie takmer celý trest.

Odpustky sú duchovným darom, ktorý Cirkev ponúka, aby čiastočne alebo úplne vymazala trest, ktorý si človek zaslúži. Existujú napríklad odpustky, ktoré duši odpúšťajú rok trestu v očistci, ďalšie tri roky, a dokonca aj iné – úplné odpustky –, ktoré oslobodzujú hriešnika od všetkých minulých trestov, ktoré by musel v očistci odpykať, aby bolo zadosťučinené Božej spravodlivosti. Takže v tom spočíva význam odpustkov.

V epoche viery katolíci robili všetko preto, aby prostredníctvom odpustkov v čo najväčšej miere skrátili čas, ktorý by mali stráviť v očistci. Jedným z dôvodov, prečo ľudia v stredoveku s takým nadšením putovali na posvätné miesta, bolo to, že v nich videli skutok kajúcnosti, ktorý im môže skrátiť dobu v očistci. Putovali k svätému Jakubovi do španielskej Compostelly, do Ríma, do Svätej zeme a na mnohé miesta vo svojich krajinách. Počas týchto pútí boli vystavení nepríjemnostiam, chorobám a nehodám, boli okradnutí alebo

zbití, neraz dokonca aj na smrť. Na tieto púte sa však vydávali v prvom rade s cieľom získať odpustky.

Na Vianoce svätá Katarína zo Sieny spolu s darčekom posielala svojim priateľom aj pápežskú bulu s odpustkami, čiže s tým, čo bežne mohli získať iba po namáhavej púti. Ona im ich dávala oveľa jednoduchším spôsobom ako špeciálny darček. Toto jej priateľov veľmi potešilo.

Sv. Katarína bola tiež známa tým, že ľuďom hovorila jasnú pravdu. Keď dávala svojim priateľom tieto odpustky, akoby im pripomínala: „Máte dlhy, ktoré treba splatiť. Nezabúdajte na to. Myslite na svoju smrť.“ Darovanie odpustkov spolu s inými vianočnými darmi je prívetivý spôsob, ako povedať túto pravdu.

Pravdu hovorila aj kardinálom a pápežom, ktorí jej napomenutia prijímali. Aký rozdiel oproti dnešku!

Dnes je duchovenstvo povznesené nad každú kritiku. Zriedka akceptuje akúkoľvek radu od laika. Je zaujímavé, že Druhý vatikánsky koncil ani slovom nespomenul vnútorný úpadok duchovenstva, ktorý sa začal prejavovať už na začiatku šesťdesiatych rokov. Ani dnes duchovenstvo nedovolí žiadnemu laikovi hovoriť o jeho chybách, aj keď jeho hriechy a neresti všade vzrastajú, čo je notoricky známe. Ak sa niekto pokúsi radiť im, berú to ako urážku.

Pre tento moderný hrdý postoj jasne vidíme rozdiel medzi týmito dvomi krízami. Kríza v 14. a 15. storočí bola veľmi vážna a pripravila cestu protestantizmu. V porovnaní s krízou, ktorej sme dnes svedkami, je to však nič. Rozdiel je analogický rozdielu medzi zbraňami, ktoré sa používali v tej dobe a dnešnou atómovou bombou. Obidve zbrane spôsobujú smrť. Aký je však rozdiel medzi starou hákovnicou a atómovou bombou! Aký malý a zanedbateľný je účinok prvej zbrane v porovnaní s deštruktívnym účinkom atómovej zbrane!

Čo je v tomto prípade tou atómovou bombou? Je to duch Revolúcie, ktorý prenikol do duchovenstva a vzbudil v ňom veľkú pýchu: nepripúšťa nijakú korekciu. Odmietajúc uznať svoje chyby ešte hlbšie do nich upadol. Keďže sa tento cyklus nerestí opakoval donekonečna, spôsobil krízu, ktorej sme dnes svedkami.

Pretože svätá Katarína zo Sieny je svätou, ktorá pracovala na prestavbe Cirkvi vo svojej dobe, je prirodzené, že by mala byť patrónkou tých, ktorí pracujú pre katolícku Cirkev v situácii všeobecného kolapsu, ktorý dnes prežíva. Prosme ju preto, aby nám pomohla dosiahnuť víťazstvá, ktoré sa jej podarili v dobe, keď žila. Keby svätá Katarína zo Sieny nebola bývala verná, protestantizmus by bol prišiel oveľa skôr. Sme omnoho slabší ako ona, ale mali by sme túžiť urobiť viac, ako ona. Mali by sme si želať a modliť sa za zničenie Revolúcie, aby bola obrátená na ruiny, a aby bol nad jej zrúcaninami postavený palác – pevnosť Máriinho kráľovstva. Prosme ju o túto milosť. Som si istý, že s radosťou bude počúvať túto modlitbu a splní ju.

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/sv-katarina-sienska/>